

Luftprøver - mugg i inneluft

Luftprøver kan være en indikator på eventuelle fuktskader eller vekst av muggsopp inne i en bygning. Det bør tas luftprøve ute på samme prøvetidspunkt, og antall kolonier inne bør normalt være likt eller lavere enn ute. Det bør også være samsvar mellom de slekter/arter man finner ute og inne. Ute vil det alltid være sopp sporer i lufta, men mengde og artssammensetning varierer med årstid, værforhold og omgivelser. På stille vintersdager med snødekke vil det normalt være færre enn 50 levende sporer per m³. Dersom det er avvik mellom antall kolonier og/eller registrerte muggsoppslekter er det en indikasjon på at det forekommer en unormal spredning av muggsopp til innelokalene (Mycoteam AS).

Årsak

Som regel er vekstkravene for mugg som næring, temperatur og oksygen tilfredsstillende inne i en bygning, og fukttilgang er da den viktigste faktoren for vekst av muggsopp. Noen muggsopparter kan vokse ved relativ luftfuktighet under 70 %, men risikoen er liten før en når >80 %. Årsaken til muggsoppvekst inne er som regel kondens, høy luftfuktighet som følge av utilstrekkelig ventilasjon; vann som trenger inn gjennom gulv, tak eller vegg, lekkasje fra rør eller tekniske installasjoner, oppfuktning av materialer før eller under bygging, samt manglende uttørking etter bygging (Mycoteam AS).

Om prøvetakingen

Ved luftprøvetakingen suges det inn en bestemt mengde luft med et måleapparat, og sopp sporer fester seg til en skål med dyrkingsmedium. Etter dyrking i syv dager ved 25 °C telles antall kolonidannende enheter (kde), og resultatet omregnes til kde/m³ (tilsvarende kde/1000 liter). Ettersom sporemengden i lufta varierer over tid på grunn av aktivitet og luftstrømning vil prøveresultat også kunne variere med prøvetakingstidspunkt (Mycoteam AS).

Vurdering av mengde levende sporer i inneluft (enkeltarter i kde/m³)

> 5000	Ekstrem forekomst
1500 - 5000	Meget stor forekomst
500 - 1500	Stor forekomst
150 - 500	Markant forekomst
30 - 150	Tydelig forekomst
0 - 30	Usikker forekomst

(Anticimex AS)

Kilder

Mycoteam AS, «Faktablad – Måling av muggsopp i inneluft», versjon ND 1008
Anticimex AS og Astma og allergiforbundet, Faktablad 16, «Muggmålinger i bygninger», versjon 201109